

بررسی میزان رعایت اصول پیشگیری از عفونت بیمارستانی در پرستاران بیمارستان های آموزشی شهر ارومیه ۱۳۸۸

نادر آقاخانی^۱، حمید شریف نیا^{۲*}، سامیه غنا^۳، امیر امامی زیدی^۴، ابوالقاسم سیادت پناه^۵، نرگس رهبر^۶
اسماعیل حسین زاده^۷، محمد علی سلیمانی^۸، ایمان مقدسی فرد^۹

تاریخ وصول: ۹۱/۱/۲۳ تاریخ پذیرش: ۹۱/۴/۲۵

چکیده

زمینه و هدف: عفونت بیمارستانی، بدون تردید یکی از مهم ترین معضلات مراکز بهداشتی درمانی جهان تلقی می گردد و عدم آشنایی پرسنل بهداشتی درمانی با شیوه های کنترل عفونت و روش های انتقال عوامل عفونت زا نقش تعیین کننده ای در افزایش عفونت های بیمارستانی دارد. پرستاران از طریق عملکرد صحیح تأثیر بسزایی در کاهش عفونت های بیمارستانی دارند. لذا، هدف این پژوهش بررسی عملکرد پرستاران در زمینه کنترل عفونت های بیمارستانی می باشد.

روش بررسی: این پژوهش از نوع مقطعی بوده و ۲۰۰ پرستار شاغل در بخش های داخلی جراحی بیمارستان های آموزشی شهر ارومیه ۱۳۸۸ انجام و عملکرد کارکنان در خصوص پیشگیری از عفونت از طریق چک لیست با روش خود اظهاری توسط پرستاران بررسی گردید. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی انجام گرفت.

یافته ها: نتایج داده ها نشان داد ۷۰/۶ درصد پرستاران در زمینه کنترل عفونت های بیمارستانی در رابطه با خود و ۶۵/۱ درصد پرستاران در زمینه کنترل عفونت های بیمارستانی در رابطه با بیمار و ۷۳/۵ درصد پرستاران در زمینه کنترل عفونت های بیمارستانی در رابطه با محیط بیمارستان از عملکرد متوسط برخوردار بودند. هم چنین بین کیفیت عملکرد و سابقه ($P = ۰/۰۰۶$) و کارگاه آموزشی ($P = ۰/۰۰۱$) ارتباط معنی دار آماری وجود داشت.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به یافته های پژوهش مبنی بر عملکرد محدود و متوسط و نیازهای آموزشی اکثریت پرستاران در کنترل عفونت های بیمارستانی و نیز ارتباط معنی دار دوره های آموزشی با کیفیت عملکرد اکثر پرستاران، ضروری ست تا مسئولان در فراهم نمودن شرایط لازم جهت افزایش آگاهی و بهبود عملکرد پرستاران اقدام نمایند.

واژگان کلیدی: عفونت بیمارستانی، پیشگیری، پرستاران.

مقدمه

عفونت های بیمارستانی به عفونت هایی اطلاق می گردد که معمولاً ۴۸ ساعت پس از ارایه خدمات درمانی در واحدهای مراقبتی درمانی ایجاد و در طی دوران بستری یا پس از ترخیص آشکار می گردد (۱) و از مهم ترین مشکلات مراکز بهداشتی و درمانی در سراسر جهان به ویژه کشورهای در حال توسعه محسوب می گردند (۲). این عفونت ها نه فقط بیماران، بلکه کل

جامعه را تهدید می نماید (۳). میزان متوسط وقوع آن در حدود ۱۵ درصد گزارش شده است که البته به نظر می رسد، در کشور ما این میزان بیشتر است (۲). عفونت های بیمارستانی با پیامدهایی چون افزایش طول مدت بستری در بیمارستان و نیز افزایش هزینه های درمانی همراه بوده و (۲) کاهش بروز آن موجب بازبای سلامتی بیمار و افزایش بازده اقتصادی می گردد (۴).

عفونت های بیمارستانی گذشته از موارد یاد شده موجب افزایش مصرف آنتی بیوتیک ها، مشکلات تنفسی و افزایش نیاز به تهویه مکانیکی و افزایش مصرف تریقات وریدی می گردند که عوامل یاد شده می تواند، ناراحتی و حتی مرگ بیمار را در پی داشته باشد. یکی از روش های مؤثر در کنترل و پیشگیری از عفونت های بیمارستانی و کاهش عوارض متعاقب آن افزایش آگاهی و نگرش پرسنل پرستاری است (۵).

۱. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه.
۲. دانشکده پرستاری و مامایی امل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) * (نویسنده مسؤول)
Email: pegadis@yahoo.com
۳. کارشناس مامایی، دانشکده پرستاری مامایی بویه، دانشگاه علوم پزشکی گلستان
۴. دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی مشهد.
۵. دانشکده پیراپزشکی امل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران.
۶. کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه.
۷. گروه پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ایل کول.
۸. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشکده پیراپزشکی قزوین، دانشگاه علوم پزشکی قزوین.
۹. دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز